

STUDIEPLAN FOR INNFØRINGSSEMINAR

Innføringsseminaret skal gi deltakerne innføring i psykoanalytisk psykoterapi med barn og ungdom. Seminaret skal skape interesse og en begynnende forståelse for grunnleggende sider ved terapeutisk arbeid, sentrale teoretiske begreper og kandidatens egen fungering i relasjon til andre. Seminaret danner grunnlag for deltagelse på videregående seminar.

Innføringsseminaret har en varighet på to år med til sammen 196 undervisningstimer.

Undervisningen foregår i grupper med 6-8 deltakere.

Generelle læringsmål:

Psykoterapi er et viktig behandlingsalternativ i forhold til barn og ungdom med psykiske vansker. Innføringsseminaret har som målsetning å styrke kompetansen i individuell psykoterapi med barn og ungdom med emosjonelle vansker og adferdsvansker, samt samarbeid med og rådgivning til foreldre. Dette anses å ha en betydning utover det å lære seg en behandlingsmetode og bidrar derved til utviklingen av en mer generell klinisk kompetanse.

Seminaret gir en innføring i et relasjonsperspektiv, det vil si arbeidet med de følelser, tanker og fantasier som aktiveres (bevisste og ubevisste) både hos barnet og terapeuten, og deres gjensidige påvirkning. Seminaret gir også en innføring i et utviklingspsykologisk perspektiv, det vil si at barnet og ungdommen forstås i lys av tidlig samspill og tilknytning. Muligheter og vansker i den terapeutiske relasjonen drøftes og deltagerne får en introduksjon til verbalisering av terapeutenes forståelse, f.eks. klargjøring, bekreftelse, tolkning. Deltagerne får en innføring i fasene i en terapi; innledning, mellomfase og avslutning av terapi.

Innføringsseminaret gir også en introduksjon til betydningen av psykoterapiforskning og evidensbegrepet, og det vitenskapsteoretiske grunnlag for psykoanalytiske forståelsesmåte.

Inntil 10 % av undervisningstiden kan brukes til spesifikke temaer; eksempler kan være nevroaffektiv utvikling, forskningsrelaterte temaer, med mer.

Avslutningsvis skal den enkelte kandidats personlige utvikling som terapeut tematiseres; kandidatens forhold til emosjonell læring, integrasjon av klinikk og teori, utvikling av terapeutisk holdning og etisk bevissthet. Kandidatens utvikling som fagperson står sentralt og utviklingen av en terapeutisk holdning er grunnlaget for en generell klinisk kompetanse.

Kandidatene skal ved avslutning av seminaret å legge frem en klinisk vignett og knytte teori til dette.

Tema det undervises i:

Grunnleggende sider ved terapeutisk arbeid

- psykologisk utredning med vekt på lekeobservasjon som metode
- forståelse av barns og ungdoms uttrykksmåter, lek og kommunikasjon,
- barns emosjonelle og relasjonelle behov
- barns og ungdoms utviklingsfaser
- diagnostiske overveielser i et psykodynamisk perspektiv/ulike tilstander f eks traumer eller kontaktvansker
- nevropsykologiske perspektiver
- indikasjoner/kontraindikasjoner - behandlingsvalg
- rammer og setting
- foreldrearbeid
- forståelse av barnet og ungdommen som del av familien, kulturen og samfunnet
- terapeutisk holdning
- endringskapende faktorer/intervensjoner
- forståelse av den terapeutiske relasjon og prosess: terapeutisk allianse, bevisst og ubevisst kommunikasjon
- terapeutiske faser: oppstart, mellomfase, avslutningsfase
- behandlingsmål
- ulike terapeutiske intervensjonsmåter f eks familiesamtaler eller kortidsterapi

Sentrale teoretiske begreper med vekt på utviklingspsykologi og den terapeutiske relasjon

- ulike psykoanalytiske teorier om utvikling med vekt på tidlig tilknytning, adskilles-og sorgreaksjoner, objektreasjonsforståelse, selvpsykologi, intersubjektive perspektiver og mentalisering. Dette drøftes primært utfra teoriene til A.Freud, Klein, Bowlby, Winnicott, Bion, Stern og Benjamin, Fonagy, og moderne teoretiske bidrag som bygger videre på disse perspektivene.
- ulike perspektiver på utviklingspsykologi med vekt på spedbarnsforskning, spedbarnsobservasjon og intersubjektivitet. Dette drøftes utfra forskningen til for eksempel Trevarthen, Bick og Tavistock-metoden, Stern og Bråten.
- nevropsykologisk kunnskap om utviklingsprosesser inngår, f.eks Susan Hart, Shore.
- psykoanalytiske teorier om familien, kultur og samfunn f.eks Jones
- ulike psykoanalytiske teorier om terapiprosessen med vekt på både relasjonelle sider og intrapsykiske sider: den terapeutiske alliansen, overføring-motoverføring, bevisste og ubevisste prosesser, containing, proektiv identifikasjon, avverger/agering, intervensjonsmuligheter/tolkning, mestringsstrategier, kreativitet, utvikling av tenkning/mentalisering, gjennomarbeiding og avslutning . Dette drøftes primært utfra teoriene til A.Freud, Klein, Bowlby, Winnicott, Bion, Bick, Stern, Fonagy og moderne teoretiske bidrag som bygger videre på disse grunnleggende perspektivene.

Tverrfaglig samarbeid

- samarbeid på tvers innad og mellom instansene; eks barnehage og skole, helsestasjon, fastleger og barnevern, bidra til samordning av tiltak

Seminarleder kan innkalle andre fagpersoner for gjennomgang av spesielle temaer.

Arbeidsmetode:

Undervisningen på seminaret vil bestå av kliniske og teoretiske fremleggelsler. Undervisningen er prosessorientert, der en søker å integrere den kliniske og teoretiske tilegnelsen. De kliniske fremleggelsene vil være basert på deltakernes egne kasus i form av detaljerte timereferater eller video. Dette innebærer at den enkelte kandidat kan lære med utgangspunkt i egne opplevelser i den terapeutiske relasjon og at læringen knyttes til disse erfaringene. Det er et mål at seminaret fremmer en åpen og reflektert holdning til kunnskap.

Godkjenningskrav:

For å få godkjent innføringsseminaret må kandidaten være tilstede minimum 80 % av seminartiden. Kandidaten må gjennomføre en barne- eller ungdomsterapi på minst 80 timer med 2 t pr uke, eller gjennomføre to barne- eller ungdomsterapier av minst 40 timers varighet med 1 t pr uke.

Kandidaten skal i løpet av seminartiden legge frem eget arbeid minimum tre ganger i løpet av seminartiden.

Det må dokumenteres minimum 90 timer veiledning med godkjent veileder. se punkt 6